

רע"פ 5757/18 - אשרף מריסאת נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5757/18

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

המבקש:

אשרף מריסאת

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (סגן הנשיא א' אליקים, השופטת ר' בש והשופט א' פורת) בעפ"ג 8286-05-18 מיום 19.7.2018

בשם המבקש:

עו"ד באסל פלאח

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (סגן הנשיא א' אליקים, השופטת ר' בש והשופט א' פורת) בעפ"ג 8286-05-18 מיום 19.7.2018, בגדרו התקבל ערעור המשיבה על קולת העונש שהושת על המבקש בגזר דינו של בית משפט השלום בעכו (השופטת ג' טנוס) בת"פ 21039-06-15 מיום 26.3.2018, באופן שעל המבקש נגזרו 9 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

2. המבקש הורשע ביום 7.6.2017, על פי הודאתו, בעבירות החזקת נשק (שתי עבירות) והחזקת אבזר נשק (ריבוי עבירות), לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

עמוד 1

כמתואר בכתב האישום, המבקש החזיק בתוך מזוודה בביתו, במשך תקופה שאינה ידועה למשיבה ועד ליום 3.6.2015, את כלי הנשק, האביזרים והתחמושת המפורטים להלן: רובה מסוג M-16 ללא מחסנית; אקדח ובתוכו מחסנית ובה 13 כדורים בקוטר 9 מ"מ; 13 קופסאות ובהן עשרות כדורים בקוטר 9 מ"מ; 3 קופסאות ובהן עשרות כדורים בקוטר 5.56 מ"מ; 3-4 מחסניות ובתוכן עשרות כדורים בקוטר 5.56 מ"מ.

3. לבקשת בא-כוח המבקש ובטרם הטיעונים לעונש, הופנה המבקש על-ידי בית משפט השלום לשירות המבחן, לצורך הכנת תסקיר שירות מבחן בעניינו. בסיכומו של התסקיר המליץ שירות המבחן על הטלת "עונש מאסר קצר", אשר ניתן יהיה להמירו במאסר מותנה או בעבודות שירות, יחד עם שילוב המבקש בקבוצה טיפולית ייעודית.

4. בגזר דינו עמד בית משפט השלום על החומרה שיש בעבירות של החזקת נשק, וציין את מגמת ההחמרה בענישה המוטלת על מורשעים בעבירות אלה.

במקרה דנן, לא התעלם בית משפט השלום מהעובדה כי מדובר בעבירה ראשונה של המבקש. כמו כן, התייחס בית המשפט למכלול הפרטים שבאו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן, כמו גם דבריו של המבקש באשר לרקע להחזקת הנשק – סכסוך מהעבר שהסתיים בהריגת אדם.

נוכח כל האמור, העמיד בית משפט השלום את מתחם הענישה ההולם בין 6 חודשי מאסר בפועל ל-24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

לאחר בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, קבע בית משפט השלום כי מכלול השיקולים במקרה דנן מצדיקים סטייה לקולא ממתחם הענישה שנקבע, בשל שיקולי שיקום המבקש.

אשר על כן, קיבל בית משפט השלום את המלצת שירות המבחן וגזר על המבקש 6 חודשי מאסר, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות; מאסר על תנאי של 7 חודשים למשך 3 שנים, לבל יורשע המבקש בעבירת נשק מסוג פשע; מאסר על תנאי של 5 חודשים למשך 3 שנים, לבל יורשע המבקש בעבירת נשק מסוג עוון; קנס בסך 7,000 ש"ח; וכן צו מבחן למשך 12 חודשים.

מועד תחילת ריצוי עבודות השירות של המבקש נקבע ליום 24.5.2018.

5. ביום 3.5.2018 הגישה המשיבה ערעור על קולת העונש, ובו טענה כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום חורג לקולא ממתחם הענישה ההולם בעבירות בהן הורשע המבקש, ואינו מגלם את החומרה הרבה הטמונה בעבירות אלו.

6. בנוסף, ביום 11.6.2018 המשיבה הגישה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בדרך של עבודות שירות שהושת על המבקש, תוך שציינה כי בשל "שגגה" לא הוגשה בקשה זו יחד עם הודעת הערעור. בבקשה נטען כי יש להורות על עיכוב הביצוע "על מנת שלא לפגוע ביכולת ערכאת הערעור ליתן את העונש הראוי", כלשון הכתוב, במידה

ויתקבל ערעור המשיבה.

לאחר דיון שנערך ביום 19.6.2018, קיבל בית המשפט המחוזי (סגן הנשיא א' אליקים) את בקשתה של המשיבה לעיכוב הביצוע, תוך שציין -

"המשיב [המבקש - י' א'] התחיל לבצע עבודות שירות ולשאלה זו יש משקל וינתן משקל בעת ניתוח טענות הצדדים בדיון בערעור ולכן, אין להמשיך ולבצע עבודות שירות בנסיבות אלו".

יצוין כי עד למתן החלטה זו, הספיק המבקש לרצות 25 ימי מאסר בדרך של עבודות שירות.

7. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה, תוך שעמד על חומרתן של עבירות בנשק ועל הענישה המשמעותית הראויה להן, וזאת לנוכח "הסכנה הפוטנציאלית הטמונה בעבירות הנשק", ואף התייחס לנסיבות ביצוען הפרטניות של העבירות שבהן הורשע המבקש, ובפרט, לכלי הנשק שנמצאו ברשותו של המבקש ותכולה נלווית נוספת, כמפורט בכתב האישום.

יחד עם זאת, שקל בית המשפט המחוזי מכלול נימוקים לקולא, ובכללם עברו הנקי של המבקש, חלוף הזמן, הודאתו ושיקולים נוספים, כמפורט בפסק הדין.

בסיכומם של דברים, גזר בית המשפט המחוזי את עונשו של המבקש ברף התחתון של מתחם הענישה שנקבע בעניינו, קרי - 9 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי הענישה שהושתו על המבקש במסגרת גזר דינו של בית משפט השלום נותרו בעינם.

8. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט זה, היא הבקשה שלפניי.

הבקשה למתן רשות ערעור

9. בבקשתו טוען המבקש כי עניינו מעורר "סוגיה אנושית מצפונית", כלשונו, בשל נסיבותיו האישיות המיוחדות; תסקיר שירות המבחן החיובי שהתקבל בעניינו; וכן נוכח העובדה כי החל בריצוי עונש המאסר בדרך של עבודות שירות ורק לאחר מכן עוכב ביצועו.

בהקשר זה, טוען המבקש כי עומדת לו "הגנה מן הצדק", נוכח העובדה כי הסתמך, לטענתו, על גזר הדין של בית משפט קמא באשר למידת עונשו ואופן ריצויו, בדרך של עבודות שירות. זאת, לשיטתו, מאחר והמשיבה פעלה בניגוד להנחיה 9.14 של פרקליט המדינה, המורה כי על בקשה לעיכוב ביצוע עבודות שירות להיות מוגשת כבר במעמד גזר הדין (ולכל המאוחר בעת הגשת הערעור), ולא בשלב כה מאוחר, כפי שנעשה במקרה דנן.

משכך, טוען המבקש כי יש להשיב את גזר הדין של בית משפט השלום על כנו. לחלופין, נטען כי יש "לנכות" מעונש המאסר שהושת על המבקש את פרק הזמן שריצה בדרך של עבודות שירות, או, לכל הפחות, להורות על ריצוי תקופת מאסרו בדרך של עבודות שירות, בהתאם לחוק העונשין (תיקון מס' 133 – הוראת שעה), התשע"ח-2018, הצפוי להיכנס לתוקף ביום 1.4.2019, במסגרתו הוארך משך המאסר אותו ניתן לרצות בדרך של עבודות שירות לתשעה חודשים.

דין והכרעה

10. דין הבקשה להידחות.

11. נקבע לא אחת כי בית המשפט לא ייעתר לבקשת רשות ערעור, אלא אם הבקשה מעלה שאלה משפטית עקרונית, החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או אם מתעוררים בנסיבות העניין שיקולי צדק ייחודיים, לרבות חשש מפני עיוות דין.

יתירה מזאת, בקשת רשות ערעור הנסובה על העונש בלבד לא תתקבל אלא במקרים של סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים.

הבקשה שלפניי אינה נמנית על מקרים חריגים אלו, וזאת ביחוד בשים לב לכך שהעונש שהושת על המבקש מצוי בתחתית מתחם הענישה שקבע בית המשפט המחוזי, והוא מקל ביותר בהתחשב בעבירות המיוחסות למבקש ובנסיבות ביצוען, הכוללות החזקת כמות רבה של נשק ותחמושת בביתו. מטעם זה בלבד, דינה להידחות.

12. אציין עוד, כי בעובדה שהמבקש החל לרצות את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות אין כדי להקים לו טענת "הגנה מן הצדק", אף אם הדבר נגרם בשל פגם בהתנהלותה של המשיבה, אשר הגישה את הבקשה באיחור לבית המשפט המחוזי. בית משפט זה קבע לא אחת כי ערכאת הערעור אינה מנועה מלהתערב בעונש אשר נגזר על נאשם, אף אם החל לרצות את עונשו במסגרת עבודות שירות, או אף אם סיים לרצותו. קל וחומר במקרים שבהם ניתן עיכוב ביצוע לעבודות אלו (רע"פ 10945/02 חוג'ה נ' מדינת ישראל (21.1.2003); רע"פ 4944/05 קונסטנטיין נ' מדינת ישראל (6.7.2005)). משכך, לא מצאתי כל ממש בטענת "הסתמכות" של המבקש, שעה שידע כי קיימת אפשרות שעונשו יוחמר במסגרת פסק הדין של בית המשפט המחוזי בערעור שהוגש, כזכור, בשל קולת העונש.

13. אשר למניין ימי המאסר שאותם הספיק לבצע המבקש במסגרת עבודות שירות, הרי שבית המשפט המחוזי ציין במפורש כי נתן משקל לעובדה זו בפסק דינו, אף אם לא ראה לנכון לנכות ימים אלה באופן ישיר מעונש המאסר בפועל שהושת על המבקש. משכך, נחה דעתי כי עובדה זו עמדה לנגד עיניו של בית המשפט המחוזי עת קיבל את ערעור המשיבה (ראו והשוו: רע"פ 9938/17 דהאן נ' מדינת ישראל (1.1.2018)).

14. לבסוף, אציין כי לא ניתן להיעתר לבקשתו של המבקש ולהחיל עליו את הוראות חוק העונשין (תיקון מס' 133 – הוראת שעה), התשע"ח-2018 למעלה משמונה חודשים בטרם כניסתם לתוקף, מה גם שבית המשפט המחוזי

עמד על כך שנסיונות המעשה וחומרת העבירה בענייננו מצדיקות הטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

15. סוף דבר, הבקשה נדחית.

16. לפני משורת הדין, ובכדי לתת למבקש אפשרות להיערך לקראת כניסתו למאסר, אני מורה על עיכוב ביצוע פסק הדין של בית המשפט המחוזי ב-14 ימים נוספים.

המבקש יתייצב, אפוא, לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 19.8.2018 עד השעה 10:00 בבית סוהר קישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"א באב התשע"ח (2.8.2018).

ש ו פ ט